

پرورش توام مرحله نوزادگاهی میگوی پاسبید غربی (*Litopenaeus vannamei*) با تراکم های مختلف جلبک قرمز (*Gracilaria corticata*)

حجت‌اله فروغی فرد*، محمد رضا زاهدی، کیومرث روحانی قادیکلانی، مریم معزی، عیسی عبدالعلیان

*fourrooghifard@yahoo.com

۱- پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان، موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، بندر عباس، ایران

تاریخ پذیرش: خرداد ۱۳۹۸

تاریخ دریافت: اردیبهشت ۱۳۹۸

چکیده

پرورش توام مرحله نوزادگاهی میگوی پاسبید غربی (*Litopenaeus vannamei*) با تراکم های مختلف جلبک قرمز (*Gracilaria corticata*) در یک دوره پرورش ۳۰ روزه از ۲۵ تیرماه تا ۲۵ مرداد ماه ۱۳۹۷ مورد آزمایش قرار گرفت. چهار تیمار شامل پرورش پست لارو (PL₁₅) میگوی پاسبید غربی با تراکم ۲۰۰۰ عدد پست لارو در متر مربع بدون جلبک (تیمار T_۱) و توام با جلبک گراسیلاریا با تراکم های ۴۰۰، ۸۰۰ و ۱۲۰۰ گرم در متر مکعب (تیمار های T_۲، T_۳ و T_۴) و تیمار پرورش جلبک گراسیلاریا با تراکم ۴۰۰ گرم در متر مکعب، بدون میگو (T_۵) مورد مقایسه قرار گرفتند. بر اساس نتایج بدست آمده، بیشترین درصد بازماندگی، بیشترین نرخ رشد ویژه و بالاترین وزن نهائی میگوی *L. vannamei* (۹۵/۳۳±۳/۰۵) درصد، ۱۲/۲۶±۰/۰۲ و ۵۴۳/۷±۴۷/۸۸ میلی گرم) در تیمار T_۴ مشاهده شد که به طور معنی داری از تیمارهای T_۱ و T_۲ بالاتر بود (P<۰/۰۵). بیشترین نرخ رشد ویژه جلبک *G. corticata* (۲/۳۷±۰/۰۸) و بیشترین درصد افزایش وزن (۱۰۳/۵۰±۵/۰۲) درصد) در تیمار T_۲ و کمترین میزان نرخ رشد ویژه جلبک *G. corticata* (۰/۲۳±۰/۱۰) و کمترین درصد افزایش وزن (۷/۰۸±۳/۱۵) درصد) در تیمار T_۵ مشاهده شد. این پژوهش بوضوح نشان داد که پرورش جلبک قرمز *G. corticata* در تانک های نوزادگاهی میگوی *L. vannamei* می تواند منجر به افزایش پارامترهای رشد و درصد بازماندگی پست لارو گردد و این افزایش با میزان تراکم جلبک در تانک ها ارتباط مستقیم و معنی داری دارد.

لغات کلیدی: مرحله نوزادگاهی، پارامترهای رشد، درصد بازماندگی، *Litopenaeus vannamei*، *Gracilaria corticata*

*نویسنده مسئول

مقدمه

پرورش میگوی پاسبید غربی (*L. vannamei*) بسرعت در حال گسترش است بنحوی که تولید حاصل از پرورش آن در دنیا از سال ۲۰۰۶ تاکنون در حال افزایش بوده و میزان آن از ۲۱۶۱۰۰۸ تن در سال ۲۰۰۶ به ۳۶۶۸۶۸۲ تن در سال ۲۰۱۴ رسیده است که حدود ۷۴ درصد از کل میگوهای پرورشی را بخود اختصاص داده است (FAO, 2016). میگوی پاسبید *L. vannamei* طی سالهای ۲۰۰۱-۲۰۰۰ در کشورهای آسیائی از قبیل فیلیپین، اندونزی، ویتنام، تایلند، مالزی و هند گسترش یافت (Briggs et al., 2004). با توجه به نتایج ارزشمند این گونه در کشورهای آسیائی و خسارات شدید ناشی از شیوع بیماری لکه سفید (WSS)^۱ وارد شده به صنعت پرورش میگو در کشور، این گونه توسط موسسه تحقیقات شیلات ایران در تابستان ۱۳۸۳ به کشور وارد و پس از انجام کارهای پژوهشی به مزارع پرورشی میگوی کشور معرفی گردید (Afsharnasab et al., 2008).

میگوی قابل عرضه به بازار می‌تواند از ذخیره سازی مستقیم پست لارو میگو (PL)، به داخل استخرهای پرورشی تولید شود یا در ابتدا پست لارو میگو در یک سیستم نوزادگاهی برای مدت کوتاه (حدود ۱ ماه) نگهداری و زمانی که پست لاروها (PL₄₀) به وزن حدود ۰/۰۲ گرم رسیدند، به استخرهای پرورشی منتقل شود. سیستمی که در آن پست لارو از نوزادگاه به استخرهای پرورشی منتقل می‌شود را در اصطلاح "سیستم دو مرحله‌ای گویند" (Hirono, 1983). حداقل سه مزیت مهم برای استفاده از سیستم نوزادگاهی در پرورش میگو وجود دارد که شامل کنترل زیاد بر میگوهای جوان در هفته‌های اول زندگی، استفاده بهتر از فضای استخر بواسطه نگهداری میگوها در تراکم بالاتر و کاهش مدت زمان نگهداری میگو در استخرهای پرورشی است (Carreon-Lagoc, 1989).

مزایای دیگر شامل کنترل بهتر تعداد ذخیره سازی شده در استخرهای پرورش، یکسانی بیشتر اندازه میگوها در هنگام پرورش، بهبود ریسک مدیریت بویژه برای امنیت

زیستی، پست لاروهای قوی تر و کاهش هدر رفت غذای میگوست (Hirono, 1983). جلبک‌های دریائی به صورت گسترده و به طور مستقیم به عنوان غذای انسان و همچنین به عنوان ماده اولیه در صنایع غذائی و آرایشی مورد استفاده قرار می‌گیرند. علاوه بر آن، بسیاری از جلبک‌ها به عنوان کود و مکمل غذائی در غذای دام‌ها، طیور و آبزیان مورد استفاده قرار می‌گیرند (McHugh, 2003). جلبک‌های دریائی همچنین می‌توانند برای تصفیه پساب‌های مزارع پرورش آبزیان مورد استفاده قرار گیرند. مواد زائد تولیدی توسط آبزیان به عنوان کود مورد استفاده جلبک‌ها قرار می‌گیرند (Devi & Gowri, 2007). استفاده از پودر جلبک دریائی *Gracilaria pygmaea* به جای آرد ماهی در جیره غذائی ماهی سی بس آسیائی نتیجه مثبتی داشته است (فروودی و همکاران ۱۳۹۶).

پرورش جلبک‌های ماکروسکوپی به همراه میگو به عنوان روشی برای خنثی کردن مواد مغذی محلول آزاد شده بواسطه تغذیه میگوها و همچنین تبدیل آنها به فرآورده های مفید پیشنهاد گردیده است (Troell et al., 1999). مطالعه انجام شده در خصوص پرورش توأم میگوی *L. vannamei* و جلبک *Gracilaria vermiculophylla* در سیستم بدون تعویض آب حاکی از آن است که عملکرد جلبک‌های ماکروسکوپی به عنوان بیوفیلتر، بسیار بهتر از باکتریه‌است، همچنین این جلبک‌ها قادرند از طریق جذب مواد مغذی، منجر به پایداری بیشتر pH آب گردند (Sánchez-Romero et al., 2016).

این پژوهش به منظور تعیین تاثیر پرورش توأم تراکم‌های مختلف جلبک قرمز *G. corticata* بر پارامترهای رشد و بازماندگی پست لارو میگوی پاسبید غربی *L. vannamei* انجام گرفت.

مواد و روش کار

آزمایش‌ها به مدت یک ماه از ۲۵ تیرماه تا ۲۵ مرداد ماه ۱۳۹۷ با استفاده از ۱۵ عدد تانک پلی اتیلن ۱۰۰۰ لیتری با سطح ۱ متر مربع در پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان در فضای باز بدون دیوار در زیر سقف پوشیده

^۱ - White spot syndrome

که طی این زیست‌سنجی‌ها، وزن میگوها با استفاده از ترازوی دیجیتال با دقت ۰/۰۰۱ گرم و وزن جلبک‌ها با ترازوی دیجیتال با دقت ۰/۱ گرم اندازه‌گیری شد. درصد بازماندگی لارو میگوها نیز در پایان دوره پرورش هفتگی برآورد شد. میانگین افزایش وزن روزانه (ADG)^۱ با استفاده از رابطه ۱ محاسبه شد:

$$\text{ADG} = (W_2 - W_1) / t \quad (\text{رابطه ۱})$$

W_1 و W_2 = میانگین وزن در زیست‌سنجی اول و میانگین وزن در زیست‌سنجی دوم و t = تعداد روزهای بین دو زیست‌سنجی است (Ricker, 1975).

درصد افزایش وزن (WG)^۲ از طریق رابطه ۲ محاسبه شد:

$$\text{WG} = \frac{W_t - W_0}{W_0} \times 100 \quad (\text{رابطه ۲})$$

$\text{WG} =$ درصد افزایش وزن طی دوره پرورش و W_t و W_0 = بترتیب وزن اولیه و وزن نهایی میگو یا جلبک است (Ricker, 1975).

نرخ رشد ویژه (SGR)^۳ از طریق رابطه ۳ محاسبه شد:

$$\text{SGR} = \frac{(\ln W_t - \ln W_0)}{T} \times 100 \quad (\text{رابطه ۳})$$

T = تعداد روزهای پرورش، W_t و W_0 = بترتیب وزن اولیه و وزن نهایی میگو است (Ricker, 1975).

طی دوره پرورش، فاکتورهای فیزیکی و شیمیایی آب مثل pH، دما و شوری هر سه روز یکبار اندازه‌گیری شد (Boyd & Green, 2002). آنالیز آماری داده‌ها پس از تست نرمال بودن داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS از طریق آنالیز واریانس یک طرفه صورت گرفت. جهت مقایسه میانگین داده‌ها از آزمون Duncan استفاده گردید. سطح معنی دار بودن برای داده‌ها $P < 0.05$ در نظر گرفته شد.

با ورقه های فایبر گلاس نیمه شفاف در زیر نور طبیعی انجام گرفت. در این پژوهش، ۴ تراکم مختلف جلبک (۰، ۴۰۰، ۸۰۰ و ۱۲۰۰ گرم جلبک بر متر مربع) در پرورش توام با پست لارو (PL₁₅) میگوی پاسبید غربی با تراکم ۲۰۰۰ عدد پست لارو در متر مربع (تیمارهای T_۱، T_۲، T_۳ و T_۴) و یک شاهد شامل پرورش جلبک گراسیلاریا با تراکم ۴۰۰ گرم در متر مکعب، بدون میگو (T_۵) در تانک های پلی اتیلن یک تنی مورد مقایسه قرار گرفتند. هر تیمار دارای سه تکرار بود. تعویض آب در طول دوره پرورش ۳ روز در میان به صورت محدود به میزان ۵۰٪ انجام گرفت. پست لارو میگوی پاسبید غربی (*L. vannamei*) از کارگاه تکثیر میگو در جاسک (سندروف) فراهم گردید. جمع آوری جلبک قرمزگراسیلاریا (*G. corticata*) طی ماه‌های خرداد و تیر سال ۱۳۹۷، از منطقه غربی ساحل بندرعباس (منطقه سورو)، سواحل بندر لنگه و بندر بستانه صورت گرفت. جلبک های جمع آوری شده مابین گونی‌های مرطوب قرار داده شده و توسط یخدان به پژوهشکده انتقال داده شدند (اکبری ۱۳۸۳). پرورش جلبک‌ها به روش استفاده از طناب‌های آویزان صورت گرفت، بنحوی که نشانه‌های از جلبک به وزن ۲۰ گرم، به فاصله ۱۰ سانتی‌متر از یکدیگر روی رشته طناب های آویزان بسته شدند بطوریکه روی هر رشته طناب، تعداد ۵ نشای ۲۰ گرمی با مجموع وزن ۱۰۰ گرم بسته شدند. پست لاروهای مرحله PL₁₂ میگو (۱/۷۰ ± ۲/۱۸ mg) با تراکم ۲۰۰۰ عدد در متر مربع در تانک های پلی اتیلن ذخیره سازی شدند (Silva et al., 2015). تغذیه میگوها ۴ بار در روز (ساعت‌های ۸، ۱۲، ۱۷، ۲۰) انجام گرفت (Zhang et al., 2010). برای تغذیه میگوها از غذای پلت پیش آغازین و آغازین ساخت داخل کشور (شرکت هرمزدام) حاوی ۴۰٪ پروتئین ۱۰٪ چربی استفاده شد. میزان تغذیه بر اساس جدول غذادهی میگو، روزانه ۱۵-۱۰ گرم بر اساس هر ۱۰۰۰ عدد پست لارو بود (Hung & Quy, 2013). زیست‌سنجی میگوها و جلبک‌ها در چهار نوبت (هر ۱۰ روز یکبار) انجام گرفت

^۱ - Average Daily Growth

^۲ - Weight Gain

^۳ - Specific Growth Rate

نتایج

میانگین رشد وزنی و بازماندگی میگوی *L. vannahmei*

روند رشد میگوی پاسبید غربی در تیمارهای مختلف در شکل ۱ نشان داده شده است. بیشترین میزان رشد در تیمار T_4 (تیمار حاوی ۱۲۰۰ گرم در متر مربع جلبک قرمز گراسیلاریا) و کمترین میزان در تیمار T_1 (تیمار فاقد جلبک قرمز گراسیلاریا) مشاهده شد. افزایش میزان تراکم جلبک باعث افزایش وزن نهائی پست لاروها در پایان دوره آزمایش گردید بنحوی که میانگین وزن پست لارو میگو در تیمارهای T_3 و T_4 به طور معنی داری بالاتر از T_1 و T_2 بود ($p < 0.05$). درصد بازماندگی پست لاروها نیز در تیمارهای T_4 ، T_3 و T_2 (تیمارهای حاوی جلبک) بترتیب $87/33 \pm 2/51$ ، $94 \pm 3/0$ و $95/33 \pm 3/05$ درصد بود که به طور معنی داری بالاتر از تیمار T_1 (تیمار فاقد جلبک) بود ($p < 0.05$). در عین حال هیچ تفاوت معنی داری بین تیمارهای T_3 و T_4 (تیمارهای حاوی ۸۰۰ گرم و ۱۲۰۰ گرم جلبک گراسیلاریا مشاهده نشد ($p > 0.05$)) (جدول ۱). تراکم های مختلف جلبک گراسیلاریا اثر مستقیم و معنی داری بر پارامترهای رشد پست لارو میگوی پاسبید غربی داشت بنحوی که با افزایش تراکم جلبک در تانک های نرسری میگو بر میزان بازماندگی و وزن نهائی میگو افزوده شد ($P < 0.05$) (جدول ۲).

رشد جلبک *G. corticata* در تیمارهای مختلف

میزان رشد جلبک *G. corticata* در تیمار T_5 (تیمار پرورش جلبک بدون حضور پست لارو) تقریباً نزدیک به صفر بود. بیشترین روند افزایش وزن در تیمار T_2 (تیمار حاوی ۴۰۰ گرم جلبک قرمز گراسیلاریا در هر متر مربع) مشاهده شد. بیشترین درصد افزایش وزن $5/02 \pm$ (۱۰۳/۵۰) و بیشترین نرخ رشد ویژه $0/08 \pm$ (۲/۳۷) درصد (در روز) جلبک گراسیلاریا در تیمار T_2 مشاهده شد. آنالیز آماری نشان دهنده اختلاف معنی دار بین درصد افزایش وزن و میزان نرخ رشد ویژه در تیمارهای مختلف بود ($P < 0.05$) (جدول ۳).

تغییرات عوامل فیزیکی و شیمیائی آب در تانک های پرورش

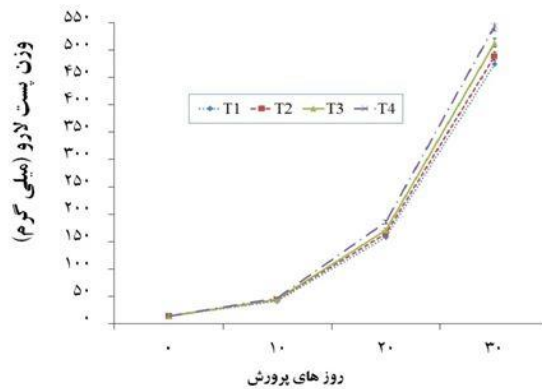
دمای آب حوضچه های پرورش پست لارو هنگام صبح طی دوره پرورش ۳۴/۳-۳۲/۸ و هنگام عصر با کمی تغییر ۳۵/۲-۳۳/۸ متغیر بود. اختلاف دما هنگام صبح و عصر از لحاظ آماری معنی دار بود ($P < 0.05$)، با توجه به تعویض یک روز در میان آب حوضچه های پرورش به میزان ۵۰٪، میزان شوری از ابتدا تا پایان دوره انجام آزمایش ها روندی ملایم رو به افزایش را نشان داد بطوریکه میزان شوری از ۳۷ ppt در ابتدای دوره پرورش به ۳۸/۵ ppt در پایان دوره رسید.

هنگام صبح در پایان دوره پرورش، بیشترین میزان pH ($8/22 \pm 0/06$) در تیمار T_1 و کمترین میزان ($7/96 \pm 0/07$) در تیمار T_5 مشاهده شد. هنگام عصر بیشترین میزان pH ($8/40 \pm 0/06$) در تیمار T_4 و کمترین میزان ($8/16 \pm 0/03$) در تیمار T_5 مشاهده شد. آنالیز واریانس یک طرفه، اختلاف معنی داری را بین مقادیر pH اندازه گیری شده در تیمارهای مختلف و زمان های مختلف دوره پرورش نشان داد ($P < 0.05$) (اشکال ۲ و ۳).

بحث

بر اساس نتایج حاصل از این پژوهش، میزان دما در تانک های پرورش جلبک گراسیلاریا ۳۵/۲-۳۲/۸ درجه سانتی گراد، شوری ppt ۳۸/۵-۳۷، کمترین و بیشترین میزان اکسیژن بترتیب $5/50 \pm 0/07$ و $6/25 \pm 0/02$ میلی گرم در لیتر بود. دامنه تغییرات pH در تیمارهای حاوی پست لارو میگو (تیمارهای T_1 ، T_2 ، T_3 ، T_4) $8/40$ - $7/97$ بود (اشکال ۲ و ۳) که این مقادیر با مقادیر مذکور برای مدیریت استخرهای پرورش میگو مطابقت دارد (Lazur, 2007).

مطالعه انجام شده در خصوص رشد جلبک *G. corticata* نشان داد که افزایش پیوسته طول قطعات این گونه جلبک در شوری های ppt ۳۳-۲۹ مشاهده شده است. میزان pH بالاتر از ۷/۵ و پائین تر از ۸/۲ برای رشد جلبک *G. corticat* مناسب است (Singh et al., 1980).

شکل ۱: روند رشد پست لارو میگوی *L. vannamei* در پرورش توام با تراکم های مختلف جلبک *G. corticata* در یک دوره نوزادگاهی ۳۰ روزه.

Figure 1: Growth pattern of *L. vannamei* post larvae cocultured with different density of *G. corticata* in a 30-day nursery period.

جدول ۱: اطلاعات مربوط به نرخ رشد و درصد بازماندگی پست لارو *L. vannamei* در تیمارهای مختلف در پرورش توام با تراکم های مختلف جلبک قرمز *G. corticata* در یک دوره نوزادگاهی ۳۰ روزه (میانگین $\pm$ انحراف معیار).

Table 1: data of growth and survival rates of *L. vannamei* post larvae cocultured with different density of *G. corticata* in a 30-day nursery period (mean $\pm$ SD).

تیمار	وزن اولیه (میلی گرم)	وزن نهائی (میلی گرم)	SGR (درصد در روز)	بازماندگی (درصد)
T ₁	۱۳/۸۰ $\pm$ ۰/۳۰	۴۷۴/۹ $\pm$ ۴۴/۰۳ ^a	۱۱/۸۱ $\pm$ ۰/۰۶ ^a	۸۱/۶۶ $\pm$ ۳/۰۵ ^a
T _۲	۱۳/۸۰ $\pm$ ۰/۳۰	۴۸۸/۹ $\pm$ ۴۳/۸۰ ^a	۱۱/۹ $\pm$ ۰/۰۵ ^b	۸۷/۳۳ $\pm$ ۲/۵۱ ^b
T _۳	۱۳/۸۰ $\pm$ ۰/۳۰	۵۱۳/۱ $\pm$ ۴۵/۱۴ ^b	۱۲/۰۷ $\pm$ ۰/۰۳ ^c	۹۴ $\pm$ ۳/۰ ^c
T _۴	۱۳/۸۰ $\pm$ ۰/۳۰	۵۴۳/۷ $\pm$ ۴۷/۸۸ ^c	۱۲/۲۶ $\pm$ ۰/۰۲ ^d	۹۵/۳۳ $\pm$ ۳/۰۵ ^c

حروف بالانویس، معنی دار بودن اختلافات را نشان می دهند.

جدول ۲: همبستگی بین تراکم جلبک *G. corticata* و پارامترهای رشد پست لارو میگوی *L. vannamei*

Table 2: Correlation between *G. corticata* density and growth parameters of *L. vannamei* post larvae

	وزن نهائی پست لاروها		
	وزن نهائی پست لاروها	درصد بازماندگی پست لاروها	نرخ رشد ویژه پست لاروها (SGR)
Pearson Correlation	۰/۸۷۴**	۰/۸۷۲**	۰/۸۹۹**
Sig. (2-tailed)	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
N	۱۲	۱۲	۱۲

** همبستگی در سطح ۰/۰۱ معنی دار است (P < ۰/۰۵).

می توانند در پرورش توام با سایر آبزیان مورد استفاده قرار گیرند تا کیفیت آب را بهبود ببخشند و ایجاد منفعت بیشتری برای صنعت آبزی پروری نمایند (Seema & Jayasankar, 2005).

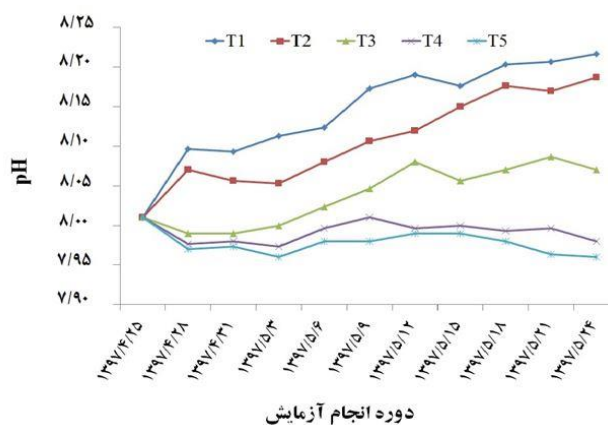
بیشینه نرخ رشد برای گونه *G. gracilis* در سیستم بسته گردش آب، در شوری ۳۰ ppt بدست آمد (Rebello et al., 1996). همچنین تحقیقات انجام شده نشان داده اند که جلبک های دریائی که دارای اهمیت اقتصادی باشند،

جدول ۳: اطلاعات مربوط به پارامترهای رشد جلبک قرمز *G. corticata* در تیمارهای مختلف طی یک دوره پرورش ۳۰ روزه (میانگین ± انحراف معیار)

Table 3: data of growth parameters of *G. corticata* in different treatments during a 30-day period (mean ± SD).

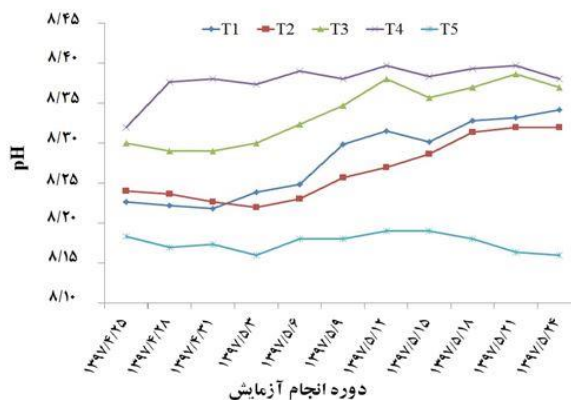
تیمار	وزن اولیه (گرم)	وزن نهائی (گرم)	متوسط رشد روزانه (گرم در روز) ADG	افزایش وزن (%) WG	نرخ رشد ویژه SGR
T _۱	۴۰۰	۸۱۴±۲۰۰/۰۷ ^c	۱۳/۸۰±۰/۶۷ ^a	۱۰۳/۸±۸/۰۲ ^a	۲/۳۷±۰/۰۸ ^a
T _۲	۸۰۰	۱۰۴۵±۳۰/۰ ^b	۸/۱۷±۱/۰ ^b	۳۰/۶۳±۳/۷۵ ^b	۰/۸۹±۰/۱۰ ^b
T _۴	۱۲۰۰	۱۴۱۶/۶۷±۳۵/۱۲ ^a	۷/۸۹±۱/۱۷ ^b	۱۸/۰۶±۲/۹۳ ^c	۰/۷۷±۰/۰۸ ^c
T _۵	۴۰۰	۴۲۸/۳۳±۱۲/۵۸ ^d	۰/۹۴±۰/۴۲ ^c	۷/۰۸±۳/۱۵ ^d	۰/۲۳±۰/۱۰ ^d

حروف بالانویس، معنی دار بودن اختلافات را نشان می دهند (P < ۰/۰۵).

شکل ۲: تغییرات میزان pH آب در هنگام صبح در تیمارهای مختلف طی دوره آزمایش

Figure 2: Changes in water pH in the morning in various treatments during the experiment period.

شکل ۳: تغییرات میزان pH آب در هنگام عصر در تیمارهای مختلف طی دوره آزمایش

Figure 3: Changes in water pH in the afternoon in various treatments during the experiment period

و فقدان مواد غذایی ناشی از حل شدن مواد غذایی یا مواد دفعی میگوها) و در تیمارهای T_۳ و T_۴ زیاد بودن تراکم و کاهش میزان نفوذ نور و در نتیجه، شرایط نوری نامناسب ذکر نمود. در تأیید این مسئله گزارش شده است که تولید گونه‌های پرورشی در یک سیستم پرورش توأم بستگی کامل به شرایط رشد دو گونه پرورشی دارد و بنابراین، شرایط محیطی باید برای هر دو گونه مناسب باشد تا بیشترین تولید بدست آید (Qian et al., 1996). در تحقیقی که در سال ۲۰۰۵ در خصوص تاثیر اوره و محیط کشت TMRL^۱ بر رشد جلبک *G. corticata* صورت گرفت، فقدان محیط کشت یا سایر کودها منجر به رشد بسیار کم یا از بین رفتن جلبک *G. corticata* می‌گردد (Foroughifard et al., 2005). بنظر می‌رسد جلبک گراسیلاریا برای رشد مناسب نیاز به مواد مغذی بالائی دارد که در محیط طبیعی بواسطه امواج و جابجائی آب، این مواد غذایی به میزان کافی در اختیار جلبک‌ها قرار می‌گیرد. در پرورش جلبک *G. corticata* به صورت تک گونه‌ای با استفاده از افزودن کود اوره، در ماه‌های مختلف نرخ، رشدهای متفاوتی بدست آمد بطوریکه مقادیر ۱۱/۴۶±۰/۱۱، ۳۱/۷۴±۰/۳۱، ۲۸/۵±۰/۱۵ و ۴/۱۱±۰/۰۴ درصد در روز بترتیب برای فصل‌های زمستان، بهار، تابستان و پائیز بدست آمد (اکبری و همکاران ۱۳۸۳)،

نتیجه گیری

این پژوهش بوضوح نشان داد که پرورش جلبک قرمز *G. corticata* در تانک‌های پرورش مرحله نوزادگاهی میگوی *L. vannamei* می‌تواند سبب افزایش پارامترهای رشد و درصد بازماندگی پست لارو گردد که این افزایش با میزان تراکم جلبک در تانک‌ها ارتباط مستقیم و معنی‌داری داشت. با توجه به اطلاعات بدست آمده می‌توان نتیجه‌گیری نمود که جلبک قرمز *G. corticata* به دلایل مختلف از جمله بهبود شرایط محیطی و کیفیت آب و ایجاد بستر مناسب برای رشد پست لارو میگوی *L. vannamei* باعث استفاده بهتر از منابع غذایی موجود در تانک‌های پرورش شده و علاوه بر بهبود پارامترهای رشد

تراکم‌های مختلف جلبک گراسیلاریا اثر مستقیم و معنی‌داری بر پارامترهای رشد پست لارو میگوی پاسبید غربی داشت (P<۰/۰۵) (جدول ۱). پرورش جلبک *G. corticata* با استفاده از طناب آویزان شده در تانک‌های پرورش پست لارو می‌تواند به عنوان یک بستر مصنوعی و پناهگاه عمل نماید که سطح استقرار میگو را افزایش و اثرات منفی تراکم را کاهش دهد و در نتیجه باعث افزایش درصد بازماندگی و بهبود پارامترهای رشد میگو می‌گردد. پرورش جلبک *G. corticata* بر تورهای نصب شده روی قاب‌های پلی اتیلن در تانک‌های پرورش میگوهای جوان پاسبید غربی *L. vannamei* در سیستم بدون تعویض آب، منجر به افزایش نرخ رشد و درصد بازماندگی میگو گردید بطوریکه با افزایش تراکم جلبک بر میزان نرخ رشد و درصد بازماندگی میگوی پاسبید غربی افزوده شد (Fouroughifard et al., 2017). در پژوهش دیگری که بر پرورش میگوی *L. vannamei* در سیستم پرورش متراکم میگو انجام شد، در تانک‌هایی که حاوی بسترهای مصنوعی بودند نیز میانگین وزن و درصد بازماندگی به طور معنی‌داری از میانگین وزن و درصد بازماندگی میگوها در تانک‌های شاهد فاقد بسترهای مصنوعی بالاتر بود. بر اساس نتایج آن تحقیق، ارتباط مستقیمی بین افزایش تعداد بسترهای مصنوعی و افزایش میانگین وزن و درصد بازماندگی میگو وجود داشت (Zhang et al., 2010).

در این پژوهش بیشترین رشد ویژه جلبک *G. corticata* (۲/۳۷±۰/۰۸ درصد در روز) و بیشترین درصد افزایش وزن (۱۰۳/۵۰±۵/۰۲ درصد) در تیمار T_۲ (تیمارهای حاوی ۴۰۰ گرم جلبک در متر مربع) و کمترین میزان رشد ویژه (۰/۲۳±۰/۱۰ درصد در روز) و کمترین درصد افزایش وزن (۳/۱۵±۷/۰۸ درصد) در تیمار T_۵ (تیمار پرورش جلبک به تنهایی) مشاهده شد (جدول ۳). با توجه به نتایج حاصل، با افزایش تراکم جلبک از میزان رشد ویژه و درصد افزایش وزن جلبک به طور معنی‌داری کاسته می‌شود (P<۰/۰۵). از دلایل پائین بودن نرخ رشد جلبک *G. corticata* در T_۵ را می‌توان به ناکافی بودن مواد مغذی برای رشد جلبک (به دلیل فقدان پست لارو میگو

^۱ - Tung Kong Marine Research Laboratory

- Briggs, M., Funge-Smith, S., Subasinghe. R. and Phillips, M., 2004.** Introductions and movement of *Penaeus vannamei* and *Penaeus stylirostris* in Asia and the Pacific. RAP publication, Bangkok, Thailand.
- Carreon-Lagoc, J., 1989.** Nursery ponds in prawn farming. *Aqua Farm News*, 7: 13-15.
- Devi, I.R.P. and Gowri, V.S., 2007.** Biological treatment of aquaculture discharge waters by seaweeds. *Journal of Industrial Pollution Control*, 23(1): 135-140.
- FAO, 2016.** Fishery and Aquaculture Statistics. Food and Agriculture Organization of the United Nations. Rome.
- Foroughifard, H., Tazikeh, E. and Akbari, H., 2005.** Assessing the effects of urea and TMRL media on laboratory cultivation of *Gracilaria corticata*, (in persian). *Iranian Scientific Fisheries Journal*, 14(1): 87-98.
- Fouroughifard, H., Matinfar, A., Mortazavi M.S., Roohani Ghadikolaee K. and Mirbakhsh M., 2017.** Growth parameters of whiteleg shrimp *Litopenaeus vannamei* and red seaweed *Gracilaria corticata* in integrated culturing method under zero water exchange system. *Aquaculture Research*, 48 (10), 5235-5242. DOI: 10.1111/are.13335
- Hirono, Y., 1983.** Preliminary report on shrimp culture activities in Ecuador. *Journal of the World Mariculture Society*, 14: 451-457. DOI: 10.1111/j.1749-7345.1983.tb00097.x
- پست لارو منجر به تولید جلبک قرمز گراسیلاریا گردید که در صورت استفاده از آن برای مصارف صنعتی سبب ایجاد ارزش افزوده در پرورش پست لارو میگو می‌گردد
- منابع**
- اکبری، ح.، آفتابسوار، ی.، ملکوتی، م.، تمدنی جهرمی، س.، اجلالی خانقاه، ک.، ۱۳۸۳. پرورش جلبک قرمز گراسیلاریا (*Gracilaria corticata*) در حوضچه های فایبرگلاس و استخراج آگار از آن، مجله علمی شیلات ایران، (۳)۱۳: ۳۸ - ۲۷.
- فرهودی، آ.، سوری نژاد، ا.، نفیسی بهابادی، م.، سجادی، م.م.، سالار زاده، ع.، ۱۳۹۶. تأثیر جایگزینی نسبی آرد ماهی با جلبک قرمز دریایی *Gracilaria pygmaea* بر عملکرد رشد، شاخص‌های خونی و بیوشیمیایی سرم خون ماهی باس دریایی آسیایی *Lates calcarifer* (Bloch, 1790). مجله علمی شیلات ایران، (۳)۲۶: ۸۹ - ۷۷. DOI: 10.22092/ISFJ.2017.113524
- Afsharnasab M., Matinfar A., Mohamadi D.M., Ghavampour A., Seyed M., S.R., Sabz Alizadeh S., Pazir K., Faghieh G.H., Haghnejat M. and Ghasemi S., 2008.** Growth and survival rates, mean weight, food conversion ratio and total harvest in cultured shrimp *Litopenaeus vannamei* in Iran. *Iranian Scientific Fisheries Journal*, 17(3): 15-22.
- Boyd, C.E. and Green, B.W., 2002.** Coastal water quality monitoring in shrimp farming areas, an example from honduras. Report prepared under the World Bank, NACA, WWF and FAO Consortium Program on Shrimp Farming and the Environment. Work in Progress for Public Discussion. Published by the Consortium.

- Hung, L. and Quy, O., 2013.** On-farm feeding and feed management in whiteleg shrimp (*Litopenaeus vannamei*) farming in Viet Nam. In M.R. Hasan and M.B. New, eds. On-farm feeding and feed management in aquaculture. FAO Fisheries and Aquaculture Technical Paper No. 583. Rome, FAO : 337–357.
- Lazur, A., 2007.** Growout pond and water quality management. JIFSAN (Joint Institute for Safety and applied Nutrition) Good Aquacultural Practices Program, University of Maryland, Symons Hall, College Park, MD 20742
- McHugh, D., 2003.** A guide to the seaweed industry FAO Fisheries Technical Paper 441. Food and Agriculture Organization of the United Nations, Rome.
- Qian, H., Kornegay, E.T., Conner Jr, D.E., 1996.** Adverse effects of wide calcium: phosphorus ratios on supplemental phytase efficacy for weanling pigs fed two dietary phosphorus levels. *Journal of Animal Science*. 74 (6): 1288-1297. DOI: 10.2527/1996.7461288x.
- Rebello, J., Ohno, M., Critchley, A. and Sawamura, M., 1996.** Growth rates and agar quality of *Gracilaria gracilis* (Stackhouse) Steentoft from Namibia, Southern Africa. *Botanica Marina*, 39: 273-280. DOI: 10.1515/botm.1996.39.1-6.273
- Ricker, W.E., 1975.** Computation and interpretation of biological statistics of fish populations. *Bulletin of Fisheries Research Board of Canada*, 191: 1- 382.
- Sánchez-Romero, A., Miranda-Baeza, A., Rivas-Vega, M.E., López-Elías, J.A., Martínez-Córdova, L.R. and Tejeda-Mansir, A., 2016.** Development of a model to simulate nitrogen dynamics in an integrated shrimp–macroalgae culture system with zero water exchange. *Journal of the World Aquaculture Society*, 47(1): 129-138. DOI: 10.1111/jwas.12242
- Seema, C. and Jayasankar, R., 2005.** Removal of nitrogen load in the experimental culture system of seaweed and shrimp. *Journal of the Marine Biological Association of India*, 47: 150-153.
- Silva, E., Silva, J., Ferreira, F., Soares, M., Soares, R. and Peixoto, S., 2015.** Influence of stocking density on the zootechnical performance of *Litopenaeus vannamei* during the nursery phase in a biofloc system. *Boletim do Instituto de Pesca*, 41: 777-783.
- Singh, A., Ramakrishna, T. and Murthy, M.S., 1980.** Some ecological observations on two agarophytes from India. *Hydrobiologia*, 75: 185-188. DOI: 10.1007/bf00007432
- Troell, M., Rönnbäck, P., Halling, C., Kautsky, N. and Buschmann, A., 1999.** Ecological engineering in aquaculture: use of seaweeds for removing nutrients from intensive mariculture. *Journal of Applied Phycology*, 11(1): 89-97. DOI: 10.1023/A:1008070400208

Zhang, B., Lin., W., Huang, J., Wang, Y. and Xu, R., 2010. Effects of artificial substrates on the growth, survival and spatial distribution of *Litopenaeus vannamei* in the intensive culture condition. *Iranian Journal of Fisheries Sciences*, 9(2): 293-304. DOI: 10.22092/IJFS.2018.11407

Integrated culture of *Litopenaeus vannamei* postlarvae with different densities of red sea weed (*Gracilaria corticata*)

Fourooghifard H.^{1*}; Zahedi M.R.¹; Roohani Ghadikolae K.¹; Moezzi M.¹; Abdolalian E.¹

*fourooghifard@yahoo.com

1-Persian Gulf and Oman Sea Ecological Research Center, Iranian Fisheries Science Research Institute, Agricultural Research, Education and Extension Organization (AREEO), Bandar Abbas, Iran

Abstract

Integrated culture of *Litopenaeus vannamei* postlarvae with different densities of *Gracilaria corticata* was examined during a 30-day period from July 17 to August 16, 2018. Four treatments of nursing the whiteleg shrimp *L. vannamei* post larvae (PL₁₅) at a density of 2000 PL/m² integrated with different densities of red sea weed (0, 400, 800 and 1200 g algae/m²) (T₁, T₂, T₃ and T₄) plus a control treatment, culturing of red algae *Gracilaria corticata* at a density of 400 g without shrimp (T₅) were compared. Based on the results, the survival rate, the specific growth rate (SGR) and the final weight of *L. vannamei* (95.33±3.05, 12.26±0.02 and 543.7±47.88) in treatment T₄ were significantly higher than the treatments T₁ and T₂ (p<0.05). The maximum SGR of *G. corticata* (2.37±0.88) and the highest percentage of weight gain (WG) (103.5 ± 5.02%) was observed in treatment T₂. The minimum SGR (0.23±0.10) and the minimum WG (7.08±3.15%) was observed in treatment T₅. This research clearly showed that culturing of red algae *G. corticata* in the nursery tanks of *L. vannamei* post larvae could lead to increase the growth parameters and survival rate of post larvae and the increasing in these parameters were significantly related to the density of algae in tanks.

Keywords: Postlarvae nursery, Growth parameters, Survival rate, *Litopenaeus vannamei*, *Gracilaria corticata*,

---

*Corresponding author